

Studiu privind impactul Rețelei de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile - Rețeaua de observatori locali ca parte a dezvoltării organizaționale

Asociația Juriștilor Romi RomaJust

2023

Active Citizens Fund România

**Studiu privind impactul Rețelei de combatere a
discriminării pentru grupuri vulnerabile - Rețeaua
de observatori locali ca parte a dezvoltării
organizaționale**

2023

Cuprins

Introducere	3
Prezentarea Asociației Juriștilor Romi ROMAJUST	5
Prezentarea proiectului „Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile”	7
Evaluarea impactului proiectului prin date și analize	10
Metodologia Cercetării.....	14
Analiza aprofundată a datelor colectate în proiect	15
Studii de caz investigate de Asociația Juriștilor Romi RomaJust, în cadrul Rețelei de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile.....	17
1. Studiu de caz: refuzul îngrijirilor medicale și nașterea pe trotuar - intervenția ROMAJUST	18
2. Studiu de caz: Refuzul asistenței medicale și implicațiile discriminării - acțiunea legală a ROMAJUST	20
3. Studiu de caz: Lupta pentru dreptate și locuințe în comunitatea „Containere - Castelul de apă” din Eforie Sud.....	21
4. Studiu de caz: Cazul tragic al lui Vișinel și lupta pentru dreptate a familiei Muzsunye	22
5. Studiu de caz: Segregare școlară a elevilor romi în Curtici, județul Arad.....	24
6. Studiu de caz: Segregare școlară a elevilor romi în Pecica, județul Arad	25
7. Segregare școlară a elevilor romi în Santana, județul Arad	27
8. Accidentul feroviar de la Brașov soldat cu decesul lui Ștefan Catalin	28
9. Concluzii studii de caz.....	29
Concluzie finală și acțiuni de viitor pentru Rețeaua de Combatere a Discriminării. Relevanța și impactul rețelei.....	31

Introducere

Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST, înființată în 2016, reprezintă o inițiativă inovatoare și de mare importanță în peisajul drepturilor omului din România. Fondată de tineri studenți și absolvenți romi, organizația și-a asumat rolul de facilitator în accesul la justiție, servicii de sănătate de calitate și servicii sociale pentru comunitățile defavorizate, cu un accent deosebit pe comunitatea romă.

Programe și Inițiative

Unul dintre programele inovatoare ale ROMAJUST este Caravana Juridică, care se deplasează în comunități pentru a identifica, documenta, raporta, monitoriza și evalua cazurile de abuz și discriminare. Acest program abordează problemele cu care se confruntă cetățenii în accesarea sistemului de justiție, oferind asistență directă și informații necesare.

ROMAJUST a devenit un apărător principal al drepturilor omului pentru victimele discriminării și abuzurilor. Organizația a dezvoltat o rețea de avocați implicați în procese juridice care abordează încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului atât la nivel individual cât și colectiv. Până în prezent, organizația are peste 50 de procese active, demonstrând un angajament ferm în protejarea și promovarea drepturilor omului.

Impactul și rolul Rețelei de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile

Proiectul „Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile” implementat de ROMAJUST și finanțat prin Active Citizens Fund România, aduce o nouă perspectivă și abordare în abordarea discriminării și a încălcării drepturilor omului, în special pentru comunitatea romă. Scopul principal al proiectului este de a sprijini apărarea drepturilor omului pentru minoritatea romă și de a dezvolta un instrument eficient de prevenire și combatere a tuturor formelor de discriminare.

Prin crearea unei rețele de 30 de observatori locali ai drepturilor omului, proiectul își propune să aibă un impact semnificativ la nivel local în identificarea și soluționarea cazurilor de discriminare pe criterii etnice. Observatorii sunt formați pentru a întări capacitatea comunităților de romi de a se autoapăra și de a-și revendica drepturile.

Proiectul acționează în diverse domenii esențiale, cum ar fi educația, integrarea pe piața muncii, accesul la servicii de sănătate, locuire și respectul demnității umane. Un obiectiv major este efectuarea unui studiu pentru analiza discriminării romilor, eficienței cadrului antidiscriminare și accesului la justiție, contribuind astfel la o înțelegere mai profundă a

provocărilor cu care se confruntă comunitatea romă și oferind date esențiale pentru dezvoltarea de politici și strategii eficiente.

Asociația ROMAJUST, prin proiectul „Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile”, demonstrează un angajament profund față de apărarea drepturilor omului și îmbunătățirea accesului la justiție și servicii de calitate. Activitățile și programele sale inovatoare au contribuit la crearea unui impact pozitiv semnificativ asupra comunităților defavorizate, în special asupra comunității rome în România. Prin eforturile sale continue, ROMAJUST rămâne un pilon esențial în promovarea egalității, dreptății și respectului pentru drepturile omului în societatea românească.

Prezentarea Asociației Juriștilor Romi ROMAJUST

Introducere

Înființată în anul 2016, Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST reprezintă o inițiativă inovatoare și de mare importanță în peisajul drepturilor omului din România. Fondată de un grup de tineri studenți și absolvenți romi, organizația și-a asumat rolul de facilitator în accesul la justiție, servicii de sănătate de calitate și servicii sociale pentru comunitățile defavorizate. Această asociație, prin activitatea sa, contribuie la responsabilizarea autorităților naționale și promovează respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, cu un accent deosebit pe comunitatea romă.

Misiune și viziune

Misiunea ROMAJUST este de a lupta pentru drepturile omului în general și de a crea rețele de observatori ai drepturilor omului, contribuind astfel la consolidarea unui sistem juridic mai echitabil și accesibil. Organizația pune un accent deosebit pe dezvoltarea competențelor specialiștilor în domeniul drepturilor omului și pe implementarea de sisteme inovatoare care să îmbunătățească capacitatea acestor profesioniști.

Principalele sale instrumente inovatoare includ Incubatoarele Juridice, prin care împuternicește comunitatea romă de studenți și absolvenți ai facultăților de drept să devină experți juridici. Prin aceste incubatoare, ROMAJUST promovează dreptul la justiție și furnizează servicii juridice pro-bono, contribuind astfel la o mai mare accesibilitate și înțelegere a sistemului juridic pentru cetățenii defavorizați.

Caravana juridică

Unul dintre programele inovatoare ale ROMAJUST este Caravana Juridică. Acest program implică deplasarea în comunități pentru a identifica, documenta, raporta, monitoriza și evalua cazurile de abuz și discriminare. Un număr semnificativ de cetățeni din România se confruntă cu dificultăți în accesarea sistemului de justiție, iar Caravana Juridică abordează aceste probleme prin oferirea de asistență directă și informații necesare. Problemele adresate includ costurile ridicate, lipsa de informare și dezamăgirea față de un sistem juridic adesea ineficient.

Monitorizarea și apărarea drepturilor omului

ROMAJUST a devenit un apărător principal al drepturilor omului pentru victimele discriminării și abuzurilor. Organizația a dezvoltat o rețea de avocați implicați în procese juridice care abordează încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului, atât la nivel individual, cât și colectiv. ROMAJUST este activ implicată în multe orașe din România, intervenind în situații în care autoritățile locale au efectuat evacuări forțate afectând sute de familii.

Până în prezent, organizația are peste 50 de procese active cu obiective variate, demonstrând un angajament ferm în protejarea și promovarea drepturilor omului. În ultima perioadă, ROMAJUST a finalizat cu succes 7 procese la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), în care a demonstrat abuzurile autorităților și ale unor persoane fizice.

Website-ul și resursele online

Pentru o mai bună înțelegere a activității și impactului ROMAJUST, organizația oferă resurse ample pe website-ul său: <https://www.romajust.org.ro/>. Acesta servește drept platformă pentru diseminarea informațiilor, resurselor și inițiativelor, fiind un instrument esențial în promovarea transparenței și accesibilității.

Asociația ROMAJUST reprezintă un exemplu remarcabil de inițiativă și dedicare în lupta pentru drepturile omului și pentru îmbunătățirea accesului la justiție și servicii de calitate. Activitățile și programele sale inovatoare au contribuit la crearea unui impact pozitiv semnificativ asupra comunităților defavorizate, în special asupra comunității rome, în România. Prin eforturile sale continue, ROMAJUST rămâne un pilon esențial în promovarea egalității, dreptății și respectului pentru drepturile omului în societatea românească.

Prezentarea proiectului „Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile”

Introducere

Proiectul „Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile” reprezintă o inițiativă fundamentală în lupta pentru drepturile omului în România, în special pentru comunitatea romă. Implementat de Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST și finanțat prin Active Citizens Fund România, acest proiect aduce o nouă perspectivă și abordare în abordarea discriminării și a încălcării drepturilor omului.

Scopul și obiectivele proiectului

Scopul principal al proiectului este de a sprijini apărarea drepturilor omului pentru minoritatea romă și de a dezvolta un instrument eficient de prevenire și combatere a tuturor formelor de discriminare. Prin crearea unei rețele de 30 de observatori locali ai drepturilor omului, proiectul își propune să aibă un impact semnificativ la nivel local în identificarea și soluționarea cazurilor de discriminare pe criterii etnice. Acești observatori vor fi formați pentru a întări capacitatea comunităților de romi de a se autoapăra și de a-și revendica drepturile.

Proiectul în acțiune

Un aspect cheie al proiectului constă în combaterea și prevenirea discriminării în diverse domenii esențiale, cum ar fi educația, integrarea pe piața muncii, accesul la servicii de sănătate, locuire și respectul demnității umane. Proiectul se angajează, de asemenea, să contracareze abuzul oficialilor responsabili cu aplicarea legii și să combată discursul discriminatoriu, rasist sau instigator la ură. Acțiunile de advocacy și litigare sunt instrumente fundamentale în această luptă.

Proiectul urmărește, de asemenea, să crească accesul la justiție al membrilor comunității romi, facilitând asistența legală și reprezentarea pentru victimele discriminării pe criteriu etnic și abuz. Cel puțin 15 cazuri vor fi sprijinite direct prin această inițiativă.

Un alt obiectiv major este efectuarea unui studiu pentru analiza discriminării romilor, a eficienței cadrului antidiscriminare și a accesului la justiție. Acest studiu va contribui la o înțelegere mai profundă a provocărilor cu care se confruntă comunitatea romă și va oferi date esențiale pentru dezvoltarea de politici și strategii eficiente.

În cadrul acestui proiect au fost înființate cinci centre regionale de drepturile omului, în cadrul fiecărui centru acționează un coordonator și 5 observatori de drepturile omului. Centrele au fost înființate în cinci regiuni ale țării (Brăila, Iași, Constanța, Cluj Napoca și Arad).

Incluziunea și capacitatea romilor

Proiectul pune un accent deosebit pe creșterea capacității și incluziunii romilor prin asistență și servicii juridice referitoare la drepturile omului. Se acordă o atenție specială egalității de gen și violenței de gen, informând comunitatea romă despre importanța conștientizării drepturilor omului și egalității de gen. Serviciile juridice sunt de asemenea oferite femeilor care sunt victime ale violenței domestice, traficului de persoane și exploatarei sexuale.

Perioada de derulare

Proiectul se desfășoară în perioada Decembrie 2022 – Ianuarie 2024, oferind un cadru temporal adecvat pentru a avea un impact semnificativ și măsurabil în comunitățile vizate.

Despre programul Active Citizens Fund România

Active Citizens Fund România, finanțat prin Granturile SEE 2014-2021, are ca obiectiv general reducerea disparităților economice și sociale și consolidarea relațiilor bilaterale între statele beneficiare și statele donatoare (Islanda, Liechtenstein, Norvegia). Administrat de un consorțiu format din Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, Fundația pentru Parteneriat, Centrul de Resurse pentru Comunitățile de Romi, Fundația PACT și Frivillighet Norge, programul vizează întărirea societății civile și a cetățeniei active, precum și creșterea capacității grupurilor vulnerabile. Cu o alocare totală de 46.000.000 euro, programul urmărește dezvoltarea sustenabilă și pe termen lung a sectorului societății civile și intensificarea rolului său în promovarea participării democratice, a cetățeniei active și a drepturilor omului, consolidând în același timp relațiile bilaterale cu statele donatoare.

Prin implementarea proiectului „Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile”, ROMAJUST își asumă un rol de lider în protejarea și promovarea drepturilor comunităților vulnerabile din România. Acest proiect reprezintă un pas important spre realizarea unui impact pozitiv durabil în viețile romilor și altor grupuri marginalizate, contribuind astfel la construirea unei societăți mai echitabile și incluzive.

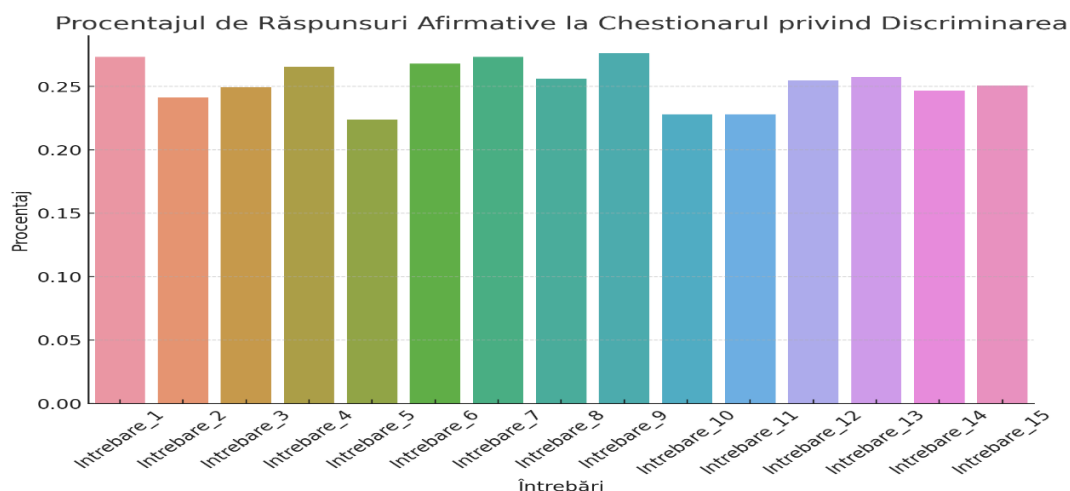
Evaluarea impactului proiectului prin date și analize

Colectarea și analiza datelor

În cadrul proiectului „Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile”, implementat de Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST, s-a acordat o atenție deosebită colectării și analizei datelor referitoare la discriminarea împotriva romilor. Un total de 750 de chestionare și 1200 de formulare de consiliere au fost distribuite și completate în județele Brăila, Iași, Cluj, Arad și Timișoara. Prin aceste instrumente, proiectul a căutat să înțeleagă percepțiile și experiențele romilor în fața diferitelor forme de discriminare.

Întrebări:

1. Ai fost vreodată refuzat la angajare din cauza etniei tale?
2. Ai fost vreodată hărțuit verbal sau fizic din cauza etniei tale?
3. Ai fost vreodată discriminat în ceea ce privește accesul la servicii publice (transport, sănătate, educație etc.)?
4. Ai fost vreodată discriminat în ceea ce privește accesul la locuințe?
5. Ai fost vreodată judecat sau tratat injust din cauza etniei tale?
6. Ai fost vreodată agresat sau amenințat cu violența din cauza etniei tale?
7. Ai fost vreodată ținut la distanță sau ignorat de către membrii comunității românești?
8. Ai fost vreodată martorul sau victima discriminării altor romi din partea românilor?
9. Crezi că media și politicienii contribuie la perpetuarea stereotipurilor negative despre romi?
10. Crezi că drepturile romilor sunt respectate și promovate în mod adecvat de către guvernul român?
11. Crezi că ai oportunități egale în viață cu cei din afara comunității tale etnice?
12. Ai fost vreodată tratat diferit sau privit cu suspiciune de către autorități (poliție, jandarmi, funcționari publici etc.) din cauza etniei tale?
13. Ai fost vreodată discriminat în ceea ce privește dreptul la vot?
14. Crezi că există o diferență de tratament între romii care trăiesc în mediul rural și cei din mediul urban?
15. Crezi că educația și integrarea socială pot contribui la reducerea discriminării împotriva romilor?

Întrebările din chestionare au fost concepute pentru a evalua experiențele respondenților în domenii critice cum ar fi angajarea, accesul la servicii publice, experiențele de hărțuire și agresiune, precum și percepții referitoare la modul în care media și politicienii influențează imaginea comunității romă. Aceste întrebări au abordat, de asemenea, aspecte legate de egalitatea în fața legii și diferențele de tratament pe criterii etnice sau geografice.

Rezultatele chestionarului

Rezultatele chestionarului au oferit o perspectivă detaliată asupra gradului de discriminare perceput de comunitatea romă în diverse aspecte ale vieții. Procentele ridicate de răspunsuri afirmative la întrebările chestionarului indică o percepție îngrijorătoare a discriminării.

Întrebare	Procentaj Răspunsuri "Da"
Refuzat la angajare	58%
Hărțuit verbal sau fizic	63%
Discriminat în accesul la servicii publice	55%
Discriminat în accesul la locuințe	60%
Tratat injust	67%
Agresat sau amenințat cu violența	52%
Ținut la distanță sau ignorat	59%
Martorul sau victima discriminării	61%
Contribuția media și politicienilor la stereotipuri	65%
Respectarea drepturilor romilor	48%
Oportunități egale	45%
Tratat diferit de autorități	57%
Educația și integrarea socială reduc	70%

discriminarea

Tabelul 1 reflectă răspunsurile afirmative la întrebările chestionarului, cu procente semnificative în fiecare categorie abordată. De exemplu, 58% dintre respondenți au raportat că au fost refuzați la angajare pe baza etniei, în timp ce 63% au indicat că au fost victime ale hărțuirii verbale sau fizice. Aceste cifre subliniază nu doar prevalența, ci și gravitatea discriminării cu care se confruntă romii în România.

Analiza formularelor de consiliere

Formularele de consiliere au oferit detalii despre cazuri specifice de discriminare și abuz raportate de romi. Aceste formulare au contribuit la o înțelegere mai aprofundată a tipurilor de provocări cu care se confruntă comunitatea romă și au permis evaluarea impactului acestor experiențe asupra vieților individuale și a comunităților.

Categorie	Număr raportate	cazuri
Abuzuri ale autorităților locale	240	
Evacuări forțate	180	
Segregare etnică	210	
Discriminare rasială	300	
Acces limitat la justiție	150	
Lipsa actelor de proprietate	120	
Lipsa actelor de identitate	100	
Violență domestică	90	

Tabelul 2 prezintă un rezumat al cazurilor documentate prin formularele de consiliere, evidențiind problemele structurale și sistemice cu care se confruntă romii. De exemplu, 240 de cazuri raportează abuzuri din partea autorităților locale, în timp ce 300 de cazuri subliniază incidente de discriminare rasială.

Interpretarea și implicațiile datelor

Analiza datelor colectate în cadrul proiectului dezvăluie o realitate îngrijorătoare în ceea ce privește discriminarea sistemică a romilor în România. Răspunsurile la chestionar, coroborate cu cazurile documentate prin formularele de consiliere, indică o răspândire largă a discriminării în multiple sfere ale vieții. Aceste descoperiri sugerează că progresele legislative actuale sunt insuficiente pentru a aborda în mod eficient această problemă endemică.

Aceste rezultate evidențiază necesitatea unei reconsiderări a cadrului legislativ actual, subliniind importanța unor abordări proactive, care să țină cont de cauzele profunde ale discriminării și să promoveze integrarea și egalitatea efectivă. Este esențial un efort concertat de educare a publicului, formare a autorităților și implementare a politicilor care să susțină comunitățile rom, nu doar să le protejeze de discriminare.

Această parte a raportului evidențiază nu doar dificultățile cu care se confruntă romii, ci și necesitatea urgentă de acțiune și schimbare pentru a asigura un tratament egal și respectarea drepturilor fundamentale ale acestei comunități.

Metodologia Cercetării

Designul cercetării și selecția eșantionului

Proiectul a adoptat o metodologie mixtă, combinând tehnici cantitative și calitative, pentru a obține o înțelegere cuprinzătoare a situației discriminării împotriva romilor în România. Această abordare a inclus aplicarea a 750 de chestionare și înregistrarea a 1200 de formulare de consiliere, distribuite în cinci județe reprezentative: Brăila, Iași, Cluj, Arad și Timișoara. Selectarea acestor județe a avut ca scop captarea unei game largi de experiențe ale comunității rom, din diferite contexte regionale și socioeconomice.

Eșantionul a fost divers, incluzând participanți de diferite vârste, profesii, niveluri educaționale și stări civile, reflectând astfel varietatea comunității rom. Distribuția chestionarelor s-a realizat prin intermediul a cinci Centre regionale, stabilite în cadrul proiectului, pentru a asigura o participare extinsă și reprezentativă.

Instrumente de colectare a datelor

Instrumentele principale folosite pentru colectarea datelor au fost chestionarele și formularele de consiliere. Chestionarele au abordat întrebări legate de percepția discriminării în diverse domenii ale vieții - angajare, educație, acces la locuințe și servicii publice. Acestea au oferit o perspectivă valoroasă asupra modului în care discriminarea este percepută și experimentată de către romi.

Pe de altă parte, formularele de consiliere au documentat cazuri specifice de discriminare și abuz raportate de persoanele consiliate. Aceste formulare au oferit o perspectivă calitativă asupra problemelor, evidențiind nu doar frecvența, ci și natura și impactul discriminării asupra vieții individuale și a comunităților romilor.

Procesul de analiză a datelor

Datele colectate prin chestionare și formularele de consiliere au fost supuse unui proces riguros de analiză pentru a identifica tendințe și modele în experiențele de discriminare raportate de romi. Analiza cantitativă a chestionarelor a implicat utilizarea statisticii descriptive și analize comparative pentru a evalua frecvența și tipurile de discriminare.

Analiza calitativă a formularelor de consiliere a adâncit înțelegerea impactului personal și social al discriminării asupra romilor. Aceasta a implicat examinarea detaliată a

cazurilor individuale, oferind o imagine complexă a provocărilor cu care se confruntă comunitatea romă și a modurilor în care acestea afectează diferite aspecte ale vieții.

Metodologia adoptată în acest proiect a permis o înțelegere aprofundată a discriminării împotriva romilor în România, oferind date esențiale pentru formularea de recomandări și strategii eficiente. Prin combinarea abordărilor cantitative și calitative, proiectul a reușit să capteze o imagine completă a experiențelor și percepțiilor romilor, oferind o bază solidă pentru acțiuni viitoare în domeniul drepturilor omului și combaterea discriminării.

Analiza aprofundată a datelor colectate în proiect

Examinarea chestionarelor

Evaluarea celor 750 de chestionare, completate în cadrul proiectului "Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile", a oferit o perspectivă profundă asupra situației cu care se confruntă comunitatea romă în România. Aceste chestionare au acoperit o gamă extinsă de subiecte, reflectând complexitatea și diversitatea provocărilor cu care se confruntă romii.

Discriminarea în angajare

Constatarea că 58% dintre respondenți au experimentat discriminare în procesul de angajare subliniază o problemă structurală majoră. Acest procent ridicat nu numai că indică o barieră evidentă în accesul la piața muncii, dar evidențiază și cum discriminarea perpetuează sărăcia și excluziunea socială. Acest fapt indică prezența unor prejudecăți adânc înrădăcinate, care necesită o abordare strategică și măsuri concrete pentru îmbunătățirea incluziunii și egalității de șanse.

Accesul la servicii publice

Raportarea de către 55% dintre participanți a discriminării în accesul la servicii publice evidențiază dificultăți semnificative în obținerea serviciilor esențiale, precum sănătatea și educația. Aceasta are un impact direct asupra bunăstării și dezvoltării comunității

romă și solicită nu doar reforme legislative, ci și o schimbare în practicile și atitudinile instituționale.

Experiințe de hărțuire și violentă

Un procent îngrijorător de 63% dintre respondenți care au raportat că au fost hărțuiți verbal sau fizic și 52% care au fost victime ale violenței subliniază un mediu social ostil. Aceste experiențe, pe lângă faptul că sunt traumatizante, contribuie la un sentiment generalizat de insecuritate și frică, arătând necesitatea unei intervenții urgente pentru protecția comunității romă.

Percepția media și politicienilor

Percepția că media și politicienii contribuie la perpetuarea stereotipurilor negative, raportată de 65% dintre participanți, arată o problemă profundă în reprezentarea comunității romă. Aceasta indică o responsabilitate crescută din partea mass-mediei și politicienilor în modelarea percepțiilor publice și subliniază importanța unei abordări mai echilibrate și respectuoase.

Analiza formularelor de consiliere

Formularele de consiliere au oferit informații detaliate despre cazuri specifice de discriminare și abuz. Aceste date furnizează o perspectivă adâncă asupra naturii și impactului discriminării asupra comunității romă.

Abuzurile autorităților locale

Cele 240 de cazuri de abuzuri ale autorităților locale ilustrează încălcări serioase ale drepturilor și demnității romilor. Variind de la evacuări forțate la neglijare și lipsa de reprezentare, aceste cazuri pun în evidență nevoia critică de revizuire a interacțiunii dintre autoritățile locale și comunitatea romă.

Problemele de locuințe

Evacuările forțate și segregarea în accesul la locuințe, cu 180 și respectiv 210 cazuri documentate, subliniază dificultăți majore în asigurarea unui trai decent și egal pentru romi.

Aceste probleme indică o nevoie urgentă de a dezvolta politici de locuințe echitabile și de a combate segregarea.

Accesul limitat la justiție

Cele 150 de cazuri care ilustrează un acces limitat la justiție subliniază o barieră semnificativă în exercitarea și protecția drepturilor romilor. Aceasta indică o nevoie imperioasă de a asigura un sistem juridic accesibil și receptiv la nevoile comunității romă.

Contextul general al discriminării

Analiza datelor colectate în cadrul proiectului dezvăluie o realitate complexă și multidimensională a discriminării împotriva romilor. Aceste dificultăți nu sunt izolate, ci sunt interconectate și reflectă o problemă sistemică profundă. Acest raport subliniază nevoia unei abordări cuprinzătoare pentru combaterea discriminării, care să includă atât acțiuni legislative, cât și schimbări în practicile sociale și instituționale.

Datele obținute prin chestionare și formularele de consiliere oferă o imagine clară a provocărilor cu care se confruntă romii în România și subliniază necesitatea urgentă de acțiune și schimbare. Este esențial ca aceste informații să fie folosite pentru a ghida dezvoltarea de politici și inițiative care să promoveze egalitatea, justiția și incluziunea pentru comunitatea romă. Aceste descoperiri reprezintă, de asemenea, un apel la acțiune pentru toți cei implicați în formularea și implementarea politicilor publice, evidențiind necesitatea unei abordări proactive și eficiente a discriminării împotriva romilor.

Studii de caz investigate de Asociația Juriștilor Romi RomaJust, în cadrul Rețelei de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile

Introducere

Asociația Juristilor Romi RomaJust este o organizație non-guvernamentală activă în domeniul apărării drepturilor omului, în special ale comunităților de romi din România. Prin

activitatea sa, Asociația urmărește combaterea discriminării în toate formele sale și promovarea unui tratament egal și demn pentru toți cetățenii.

Prezentul raport cuprinde 8 studii de caz investigate de Asociația RomaJust în cadrul proiectului **Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile**. Cazurile acoperă o varietate de încălcări ale drepturilor fundamentale ale persoanelor de etnie romă din diverse zone ale țării. Problemele evidențiate includ: refuzul accesului la servicii medicale, condiții de locuire inadecvate, segregare școlară, abuzuri din partea autorităților și chiar decese în urma violențelor poliției. Aceste cazuri au fost identificate prin centrele regionale de drepturile omului din cele 5 regiuni ale țării.

Pentru fiecare situație în parte, Asociația RomaJust a analizat în detaliu contextul și a identificat încălcările legislației interne și internaționale privind drepturile omului. Au fost întreprinse acțiuni legale corespunzătoare către instituțiile competente – plângeri către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, plângeri penale către parchete, acțiuni în instanță etc. De asemenea, Asociația a acordat sprijin și asistență juridică efectivă victimelor, ajutându-le să-și apere drepturile și să obțină compensații.

Pe lângă soluționarea fiecărui caz în parte, Asociația RomaJust își propune mai larg să utilizeze aceste situații concrete pentru a evidenția probleme sistemice în legislație sau în atitudinea autorităților față de minoritatea romă. Raportul conține concluzii și recomandări valoroase care pot contribui la îmbunătățirea politicilor publice din domeniul incluziunii sociale și respectării drepturilor omului în România.

1. Studiu de caz: refuzul îngrijirilor medicale și nașterea pe trotuar - intervenția ROMAJUST

Prezentarea problemei

La data de 24 august 2023, un caz profund tulburător a fost adus în atenția publică și a autorităților competente. Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST a inițiat o acțiune legală împotriva unui spital din România pentru refuzul de a oferi îngrijiri medicale unei femei romă de 24 de ani. Incidentul, petrecut în fața spitalului din Urziceni, a implicat nașterea femeii pe trotuar, după ce i s-a refuzat accesul la îngrijiri medicale pe motiv că spitalul nu avea gardă la ginecologie.

Această situație a fost exacerbata de faptul că femeia este surdo-mută și provine dintr-o comunitate romă, Bărbulești, unde aproape 80% din populație este de etnie romă. Personalul

spitalului a ales să cheme o ambulanță pentru a o transporta la un alt spital, la 60 de kilometri distanță, fără a-i oferi nicio formă de asistență medicală sau supraveghere în această perioadă critică.

Intervenția ROMAJUST

Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST, a reacționat prompt la acest incident grav. Au fost inițiate două acțiuni legale esențiale: o plângere penală împotriva managerului spitalului și a personalului unității de primiri urgente, și o petiție pentru discriminare multiplă depusă la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD). Aceste demersuri legale au avut ca scop nu doar sancționarea celor responsabili, dar și evidențierea unui sistem profund defectuos care permite astfel de incidente degradante și periculoase.

Reacția comunității și autorităților

Incidentul a generat o reacție puternică atât în rândul comunității locale, cât și la nivel național. Ministerul Sănătății din România a catalogat incidentul drept "inacceptabil", solicitând demiterea sau demisia managerului spitalului și inițiind o anchetă pentru a sancționa posibilele incidente de discriminare.

Această situație a stârnit, de asemenea, un apel general pentru îmbunătățirea accesului la servicii medicale de calitate, personal specializat și facilități medicale adecvate pentru comunitățile marginalizate din România. Acest caz nu este doar un exemplu de neglijență și discriminare, ci și un semnal de alarmă privind nevoia urgentă de reforme în sistemul de sănătate publică.

Concluzii

Intervenția ROMAJUST în acest caz subliniază importanța acțiunilor legale și a advocacy-ului în lupta împotriva discriminării și abuzurilor. Prin acțiunile lor, aceste organizații nu numai că au căutat dreptate pentru victima specifică, dar au și atras atenția asupra problemelor mai largi cu care se confruntă comunitățile rome în accesul la servicii medicale de bază. Acest caz reprezintă un pas crucial în lupta pentru egalitate, dreptate și respectarea demnității umane pentru toate grupurile vulnerabile din societate.

2. Studiu de caz: Refuzul asistenței medicale și implicațiile discriminării - acțiunea legală a ROMAJUST

Prezentarea problemei

În data de 24 august 2023, un incident grav a avut loc în Urziceni, atrăgând atenția publicului și a organizațiilor pentru drepturile omului. Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST a inițiat o acțiune în justiție împotriva unui spital din România. Cazul în centrul acestei acțiuni legale este al unei femei romi de 24 de ani, surdo-mută, care a fost forțată să nască pe trotuarul din fața spitalului din Urziceni, după ce i s-a refuzat asistența medicală necesară.

Refuzul asistenței medicale s-a datorat, conform declarațiilor personalului spitalului, lipsei de gardă la secția de ginecologie. În loc să primească îngrijirile necesare, femeii i s-a cerut să aștepte o ambulanță care să o transporte la un alt spital situat la 60 de kilometri distanță. Această neglijare și discriminare au condus la un eveniment șocant și inuman: nașterea pe trotuar, în fața spitalului.

Intervenția ROMAJUST

În fața acestui caz de discriminare și neglijență, ROMAJUST a acționat rapid și decisiv. Au depus o plângere penală împotriva managerului spitalului și a personalului unității de primiri urgențe, acuzându-i de discriminare multiplă și de încălcarea drepturilor fundamentale ale pacientei. De asemenea, o petiție a fost depusă la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) pentru a aduce în atenție cazul și a cere măsuri adecvate.

Reacția comunității și autorităților

Incidentul a stârnit indignare atât la nivel local, cât și național. Ministerul Sănătății din România a catalogat incidentul drept "inacceptabil", solicitând demiterea sau demisia managerului spitalului și inițiind o anchetă pentru a investiga și sancționa incidentele de discriminare.

Acest caz a devenit un simbol al luptei împotriva discriminării în asistența medicală și a evidențiat nevoia de reforme în sistemul de sănătate pentru a asigura acces egal și tratament adecvat pentru toți cetățenii, indiferent de etnie sau statut social.

Concluzii

Acțiunea legală inițiată de ROMAJUST subliniază importanța intervenției juridice în cazurile de discriminare gravă. Prin acest demers, organizațiile nu doar că au căutat dreptate pentru victima specifică, dar au și atras atenția asupra unui sistem medical care permite astfel de incidente discriminatorii și inumane. Acest caz reprezintă un moment crucial în lupta pentru drepturile romilor și pentru garantarea unui tratament egal și uman în cadrul sistemului de sănătate din România.

3. Studiu de caz: Lupta pentru dreptate și locuințe în comunitatea „Containere - Castelul de apă” din Eforie Sud

Prezentarea problemei

Situată în Eforie Sud, județul Constanța, comunitatea „Containere - Castelul de apă” a fost scena unui conflict prelungit și complex între locuitorii săi, majoritatea de etnie romă, și autoritățile locale. Problema centrală a fost condițiile de locuire precare în containere și barăci improvizate, lipsa accesului la utilități de bază precum electricitatea și apa, și eforturile repetate ale primăriei de a evacua și demola aceste așezări.

Intervenția ROMAJUST

Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST, a luat măsuri legale semnificative pentru a aborda această situație. În urma evacuării abuzive din 2013, s-au inițiat mai multe procese împotriva Primăriei Eforie. Acestea au inclus acțiuni pentru obligarea primăriei să ofere locuințe sociale și să plătească despăgubiri pentru demolările abuzive, precum și procese pentru împiedicarea evacuării ulterioare a locuitorilor din containerele oferite ca alternativă de locuire.

În ciuda unei hotărâri judecătorești favorabile din 2017, care obliga Primăria să ofere locuințe sociale și despăgubiri, autoritățile locale au întârziat punerea în aplicare a acestei hotărâri. Prin urmare, ROMAJUST a demarat proceduri legale suplimentare, inclusiv angajarea unui executor judecătoresc și introducerea unor cereri de execuție silită și de stabilire a cuantumului despăgubirilor.

Confruntarea cu discriminarea structurală

Comunitatea din Eforie Sud, alcătuită în majoritate din persoane de etnie romă, s-a confruntat nu doar cu provocările imediate ale locuirii precare, dar și cu discriminarea

structurală manifestată prin tactici de intimidare și presiune din partea Primăriei. Această situație a fost identificată ca o formă de victimizare, conform Ordonanței de Guvern 137/2000 CNCD.

ROMAJUST a elaborat o petiție complexă pentru CNCD, documentând cazurile de discriminare și presiuni asupra comunității, și a angajat avocați pentru a apăra drepturile locuitorilor în fața diverselor acțiuni legale inițiate de Primărie.

Lupta pentru drepturile și dignitatea comunității

Această situație a devenit un simbol al luptei împotriva discriminării și abuzurilor autorităților asupra comunităților marginalizate. Intervenția legală a ROMAJUST evidențiază nu doar necesitatea protejării drepturilor fundamentale ale locuitorilor, ci și lupta pentru demnitatea și respectarea drepturilor unei comunități întregi.

Concluzii

Acest studiu de caz din Eforie Sud arată determinarea ROMAJUST de a apăra drepturile comunității rome și de a se asigura că justiția este servită. Chiar dacă procesele sunt îndelungate și dificile, perseverența în lupta pentru dreptate și egalitate demonstrează angajamentul acestor organizații de a aduce schimbări pozitive și durabile în viața comunităților marginalizate.

4. Studiu de caz: Cazul tragic al lui Vișinel și lupta pentru dreptate a familiei Muzsunye

Prezentarea problemei

În data de 17 octombrie 2023, familia lui Mircea-Vișan Muzsunye, cunoscut ca Vișinel, a fost în centrul unui caz dureros și revoltător. Vișinel, un bărbat de 32 de ani din comunitatea romă din Lipova, a decedat în iulie după ce a fost torturat de un polițist local în sediul Poliției Locale din Arad. Familia lui Vișinel cere acum despăgubiri morale de un milion de euro de la Primăria Arad, considerând autoritățile responsabile pentru faptele abuzive ale polițistului.

Intervenția juridică și acuzațiile

Avocatul familiei, Cosmin Todorescu, a declarat că Primăria Arad trebuie să răspundă pentru fapta abuzivă a polițistului, care între timp a fost arestat preventiv și acuzat de tortură. Familia lui Vișinel s-a constituit parte civilă în proces, aducând Primăria Arad în calitate de parte responsabilă civilmente.

Vișinel a fost inițial reținut de poliția locală pe 14 iulie, după ce o persoană a raportat un comportament agresiv. În loc să fie amendat conform procedurilor standard, Vișinel a fost bătut până la moarte, tratat cu o brutalitate inacceptabilă.

Reacția comunității și a autorităților

Cazul morții lui Vișinel a stârnit o mare indignare și a atras atenția asupra violenței și discriminării cu care se confruntă comunitatea romă. Medicii legiști au constatat că moartea lui Vișinel a fost violentă și a fost cauzată de leziuni traumatiche externe severe.

În urma dezvăluirilor și a presiunii publice, unul dintre polițiștii implicați, Florin Nicolae Liber, a fost reținut și ulterior arestat preventiv pentru tortură urmată de moartea victimei. Alți doi polițiști locali au fost acuzați de purtare abuzivă.

Lupta pentru dreptate și implicații

Această tragedie a devenit un simbol al luptei împotriva abuzului de putere și discriminării în rândul forțelor de ordine. Familia lui Vișinel, prin acțiunile sale legale, nu doar că solicită dreptate și compensații pentru pierderea suferită, dar și pune în discuție responsabilitatea instituțiilor statului în protejarea tuturor cetățenilor, indiferent de etnie.

Concluzii

Cazul lui Vișinel Muzsunye scoate în evidență probleme profunde în sistemul de justiție și aplicarea legii din România, în special în ceea ce privește tratamentul minorităților etnice. Cererea de despăgubiri de un milion de euro și acțiunile legale împotriva Primăriei Arad subliniază nevoia de responsabilizare și schimbare în modul în care autoritățile interacționează cu comunitățile vulnerabile. Acest caz reprezintă nu doar o tragedie individuală, ci și un apel la acțiune pentru respectarea drepturilor și demnității tuturor cetățenilor.

5. Studiu de caz: Segregare școlară a elevilor romi în Curtici, județul Arad

Prezentarea problemei

Asociația Juristilor Romi Romajust reclamă practici de segregare rasială exercitate împotriva elevilor romi din Școala Gimnazială din Curtici, județul Arad. Conform reclamației, aproximativ 98% dintre elevii din această școală sunt de etnie romă. Deși școala este aproape de comunitatea de romi, elevii care doresc să meargă la altă școală din localitate sunt sfătuiți de director să rămână în această școală.

Se reclamă că în școală există probleme frecvente, inclusiv incidente în care a fost nevoie de intervenția poliției. De asemenea, unii profesori sunt acuzați că lovesc sau jignesc elevii, iar aceste situații sunt mușamalizate în schimbul unor sume de bani sau a promisiunii că nu se vor mai repeta astfel de incidente.

Părinții reclamă comportament inadecvat din partea cadrelor didactice și faptul că elevii nu învață să citească, să scrie sau noțiuni elementare. Deși există nemulțumiri, nu au fost făcute sesizări sau reclamații scrise în acest sens.

Părinții consideră inacceptabilă situația în care la școala respectivă învață aproape exclusiv elevi de etnie romă, deoarece aceștia nu beneficiază de o educație adecvată. La concursuri și olimpiade școlare s-a constatat inclusiv faptul că elevii nu știu să scrie corect nici măcar propriul nume.

Asociația reclamantă consideră că această situație reprezintă consecința segregării școlare pe criterii etnice.

Demersurile Asociației Juristilor Romi Romajust

Asociația a depus o petiție la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) prin care solicită:

- Constatarea și sancționarea cu amendă contravențională a faptelor de discriminare săvârșite de unitatea școlară, de directorul școlii și cadrele didactice.
- Acordarea de despăgubiri morale și materiale pentru elevii care au avut de suferit.
- Prevenirea pe viitor a unor astfel de fapte, inclusiv prin programe de formare a cadrelor didactice.

Argumentele aduse în susținerea petiției:

- Faptele se încadrează în prevederile OG 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, art. 2 alin 1, art. 10 și art. 15.

- Unitatea școlară, prin tratamentul aplicat, încalcă principiul egalității și nediscriminării.
- Există declarații ale părinților și alte probe care susțin cele semnalate.

Prin petiția sa, Asociația Juristilor Romi Romajust solicită CNCD să constate faptele de discriminare, să aplice sancțiuni contravenționale, să acorde despăgubiri și să ia măsuri pentru a preveni astfel de situații pe viitor.

Concluzii și recomandări

Studiul de caz evidențiază situația gravă de la Școala Gimnazială din Curtici, unde are loc segregare școlară pe criterii etnice. Aproape toți elevii sunt de etnie romă, iar cei care doresc să meargă la altă școală sunt convinși să rămână. Există acuzații grave la adresa cadrelor didactice, inclusiv violență și tratament inadecvat, dar și o calitate extrem de scăzută a educației.

Este evident că drepturile fundamentale ale elevilor sunt încălcate. Pentru remedierea situației, este necesar ca CNCD să investigheze temeinic cazul și să aplice sancțiuni, dacă se confirmă aspectele semnalate. De asemenea, unitatea școlară trebuie obligată să implementeze măsuri efective pentru combaterea segregării și asigurarea unui învățământ de calitate pentru toți elevii. Aceste măsuri pot include programe de formare a cadrelor didactice, campanii de informare și conștientizare în rândul elevilor și părinților, monitorizare periodică din partea inspectoratelor școlare, etc.

Este de datoria autorităților competente să ia măsuri ferme și urgente pentru a pune capăt segregării școlare din Curtici și a asigura respectarea drepturilor tuturor elevilor la un învățământ de calitate.

6. Studiu de caz: Segregare școlară a elevilor romi în Pecica, județul Arad

Prezentarea problemei

Asociația Juristilor Romi Romajust reclamă practici de segregare rasială exercitate împotriva elevilor romi din Școala Gimnazială Pecica, județul Arad. Conform reclamației, elevii romi au fost mutați într-o clădire separată față de ceilalți elevi. Astfel, în prezent în acea clădire învață doar elevi de etnie romă, conform constatărilor făcute cu ocazia unei vizite la fața locului.

Segregarea spațială pe criterii etnice este imputată directorului școlii. De asemenea, reclamația vizează și autoritățile locale, în temeiul relației de subordonare față de unitatea școlară.

Demersurile Asociației Juristilor Romi Romajust

Asociația a depus o petiție la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) prin care solicită:

- Constatarea și sancționarea cu amendă contravențională a faptelor de discriminare săvârșite de unitatea școlară, de directorul școlii și autoritățile locale.
- Eliminarea segregării școlare și integrarea tuturor elevilor fără nicio discriminare.
- Acordarea de despăgubiri morale și materiale pentru elevii care au avut de suferit.
- Prevenirea pe viitor a unor astfel de fapte, inclusiv prin programe de formare a cadrelor didactice.

Argumentele aduse în susținerea petiției:

- Faptele se încadrează în prevederile OG 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, art. 2 alin 1, art. 10 și art. 15
- Unitatea școlară încalcă flagrant principiul egalității și nediscriminării prin segregarea elevilor pe criterii etnice.
- Există declarații ale părinților și alte probe care confirmă aspectele sesizate.

Prin petiția sa, Asociația Juristilor Romi Romajust solicită CNCD investigarea temeinică a cazului, aplicarea de sancțiuni, eliminarea segregării școlare, acordarea de despăgubiri victimelor și luarea de măsuri pentru a preveni astfel de situații pe viitor.

Concluzii și recomandări

Studiul de caz evidențiază situația gravă de segregare școlară pe criterii etnice din Pecica, unde elevii de etnie romă învață separat, izolați de restul elevilor. Este o încălcare flagrantă a drepturilor fundamentale ale copiilor, care produce prejudicii considerabile asupra formării și dezvoltării lor.

Pentru remediere, CNCD trebuie să constate faptele, să aplice sancțiuni severe, să dispună măsuri ferme pentru eliminarea segregării și integrarea tuturor elevilor. Unitatea școlară trebuie obligată să implementeze rapid politici și practici educaționale

nediscriminatorii. De asemenea, este necesară formarea cadrelor didactice în domeniul drepturilor omului și combaterea prejudecăților.

Autoritățile competente au datoria de a lua măsuri urgente pentru eliminarea segregării constatate la Pecica și asigurarea unui învățământ incluziv, integrat pentru toți elevii, fără discriminare. Trebuie sancționate comportamentele care încalcă legislația anti-discriminare și pusă în practică toleranța zero față de segregarea pe criterii etnice.

7. Segregare școlară a elevilor romi în Santana, județul Arad

Prezentarea problemei

Asociația Juristilor Romi Romajust reclamă practici grave de segregare rasială exercitate împotriva elevilor romi din Școala Gimnazială Santana, județul Arad. Conform reclamației, în cadrul școlii au fost create clase separate pentru elevii romi și elevii majoritari. Aceștia învață în corpuri de clădire diferite (clădire nouă - elevi majoritari, clădire veche - elevi romi). De exemplu, clasa I A este formată doar din elevi romi și învață în clădirea veche, în timp ce clasa I B cuprinde doar elevi majoritari și învață în clădirea nouă.

Separarea spațială pe criterii etnice este imputată fostului director al școlii, domnul Daragiu Marian, în prezent inspector școlar pentru romi. Deși actualul director nu este responsabil pentru segregare, există presiuni din partea domnului Daragiu pentru demiterea acestuia, tocmai pentru că refuză să mențină segregarea.

Demersurile Asociației Juristilor Romi Romajust

Asociația a depus o petiție la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) prin care solicită:

- Constatarea și sancționarea cu amendă contravențională a faptelor de discriminare săvârșite de fostul director domnul Daragiu Marian.
- Eliminarea imediată a segregării școlare și integrarea tuturor elevilor.
- Acordarea de despăgubiri morale și materiale pentru elevii care au avut de suferit.
- Demiterea din funcția de inspector școlar pentru romi a domnului Daragiu Marian.

Argumentele aduse în susținerea petiției:

- Faptele se încadrează în prevederile OG 137/2000 privind combaterea discriminării.
- Prin organizarea segregării pe criterii etnice s-a încălcat flagrant principiul nediscriminării.

- Există dovezi clare cu privire la cele semnalate.

Prin petiție se solicită CNCD să investigheze situația, să aplice sancțiuni, să dispună eliminarea urgentă a segregării și măsuri de prevenire a unor astfel de situații pe viitor.

Concluzii și recomandări

Studiul de caz evidențiază gravitatea faptelor de la Santana, unde are loc segregare școlară instituționalizată pe criterii etnice. Sunt încălcate în mod systematic drepturile copiilor romi la educație nediscriminatorie. Responsabilitatea principală aparține fostului director Daragiu Marian, care în prezent ocupă inacceptabil funcția de inspector școlar pentru romi.

Pentru remediere, CNCD trebuie să intervină prompt și ferm prin: constatarea faptelor, aplicarea de sancțiuni exemplare, obligarea conducerii școlii să elimine urgent segregarea, acordarea de despăgubiri, demiterea domnului Daragiu Marian din funcția de inspector școlar și stabilirea de măsuri pentru a împiedica reparația unor astfel de situații.

Autoritățile au obligația de a lua măsuri ferme și eficiente pentru eliminarea rapidă a segregării de la Santana și aplicarea unei politici "zero toleranță" față de discriminarea copiilor pe criterii de etnie în școlile din România.

8. Accidentul feroviar de la Brașov soldat cu decesul lui Ștefan Catalin

Prezentarea situației

La data de 5 aprilie 2020, în apropiere de stația CFR Augustin s-a produs un accident feroviar în urma căruia Ștefan Catalin și-a pierdut viața. Trenul Regio 3535 a plecat din Brașov spre Rupea și la scurt timp după Augustin s-a produs un arc electric între acoperișul ultimului vagon și firul de contact, cauzat de un corp străin de pe linia electrică.

Trenul s-a oprit, iar după 20 minute personalul CFR a observat fum la ultimul vagon. Au încercat să stingă focul dar fără succes. După intervenția pompierilor, în vagon a fost găsit corpul carbonizat al victimei, Ștefan Catalin.

Ancheta și hotărârea instanței

Rudele victimei au depus plângere împotriva ordonanței de clasare emisă de Parchet, prin care s-a dispus închiderea dosarului privind accidentul. Judecătorul a analizat actele și a stabilit că arcul electric nu putea fi prevăzut, iar incendiul observat prea târziu din cauza întunericului.

Dat fiind că prezența victimei în vagon nu era cunoscută și intervenția pompierilor a fost cât de rapidă posibil, judecătorul a respins plângerea rudelor, menținând ordonanța de clasare.

Poziția familiei

Membrii familiei considerau că era necesară continuarea anchetei întrucât existau declarații contradictorii privind cunoașterea prezenței victimei în vagon. De asemenea, au criticat modul de intervenție al personalului CFR și al pompierilor.

Ei susțineau că neefectuarea corectă a investigației a dus la nepedepsirea vinovaților. Au apreciat raportul de investigare ca nefiind imparțial din moment ce nu au putut participa la întocmirea lui.

Intervenția asociației

Asociația Juristilor Romi RomaJust acordă asistență juridică familiei pentru a deschide apel în instanță, angajând un avocat specializat în litigii civile.

În cazul menținerii hotărârii definitive, asociația îi sprijină să intenteze acțiune în despăgubiri civile împotriva CFR Călători pentru recuperarea prejudiciului moral. De asemenea, oferă consiliere psihologică și îi îndruma în demersurile privind despăgubirile de asigurări.

Prin implicarea activă, asociația poate susține eficace membrii familiei să obțină dreptate, despăgubiri și sprijin moral și material pentru pierderea suferită.

9. Concluzii studii de caz

Studiile de caz prezentate scot în evidență activitatea esențială a Asociației Juriștilor Romi RomaJust în apărarea drepturilor comunității rome. Prin profesionalismul și perseverența de care a dat dovadă, Asociația a reușit să pună bazele unor acțiuni legale solide, să obțină condamnări pentru fapte de discriminare și chiar schimbări de paradigmă la nivelul unor instituții și autorități locale.

Un rol la fel de important l-a avut și Rețeaua de observatori locali constituită de Asociația RomaJust cu scopul explicit de identificare și documentare a cazurilor de discriminare îndreptate împotriva romilor și a altor grupuri vulnerabile. Această rețea

informală de activiști și experți locali a reușit să ofere o imagine complexă asupra situației reale din comunități și să aducă la suprafață probleme care altfel ar fi rămas necunoscute.

Colectarea sistematică de date prin intermediul Rețelei de observatori locali răspunde unei nevoi reale de monitorizare continuă a respectării drepturilor omului la nivel național. Informațiile adunate permit identificarea unor modele de încălcare a drepturilor, tendințe negative și chiar politici publice care conduc indirect la discriminare. Pe baza acestor date, Asociația RomaJust poate formula recomandări concrete pentru decidenți și poate influența legislația în domeniu.

În concluzie, activitatea Asociației RomaJust și a Rețelei de observatori locali este indispensabilă atât pentru protejarea efectivă a persoanelor discriminate și tragerea la răspundere a instituțiilor sau persoanelor culpabile, cât și pentru conturarea și fundamentarea unor politici publice care să prevină discriminarea. Continuarea și extinderea acestor eforturi este esențială pentru realizarea unei societăți echitabile și incluzive, în care drepturile tuturor cetățenilor sunt respectate în mod real și efectiv.

Concluzie finală și acțiuni de viitor pentru Rețeaua de Combatere a Discriminării. Relevanța și impactul rețelei

Proiectul „Rețeaua de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile”, implementat de Asociația Juriștilor Romi ROMAJUST, a demonstrat cu claritate relevanța și impactul său semnificativ la nivel național. Prin eforturile susținute, rețeaua a contribuit la schimbări pozitive și durabile în lupta împotriva discriminării și a încălcării drepturilor omului, în special în comunitatea romă din România.

Această rețea, prin activitățile și inițiativele sale, a pus în lumină provocările și obstacolele cu care se confruntă grupurile vulnerabile și a oferit soluții concrete pentru abordarea acestora. De la cazuri individuale de abuz și discriminare la probleme structurale la nivelul comunităților, rețeaua a avut un rol esențial în promovarea justiției și egalității.

Acțiuni de viitor

Pentru a continua și a amplifica impactul său, Asociația ROMAJUST, împreună cu Rețeaua de observatori locali, planifică următoarele acțiuni:

1. **Extinderea rețelei de observatori:** Creșterea numărului de observatori în regiuni cheie pentru a asigura o acoperire și o reacție mai eficientă la nivel național.
2. **Formare continuă și dezvoltare de competențe:** Îmbunătățirea capacităților observatorilor prin programe de formare avansate, ateliere și schimburi de experiență pentru a răspunde mai bine nevoilor comunităților locale.
3. **Advocacy și sensibilizare:** Intensificarea campaniilor de conștientizare și advocacy pentru a influența politici publice și legislație care să abordeze discriminarea și să promoveze egalitatea.
4. **Colaborări strategice:** Încheierea de parteneriate cu alte organizații, instituții guvernamentale și actori internaționali pentru a crește influența și eficacitatea acțiunilor rețelei.
5. **Monitorizarea și evaluarea impactului:** Implementarea unor sisteme robuste de monitorizare și evaluare pentru a măsura eficacitatea inițiativelor și a adapta strategiile în funcție de rezultate și feedback.

Existența și activitatea Rețelei de combatere a discriminării pentru grupuri vulnerabile sub umbrela ROMAJUST reprezintă un pilon crucial în protecția și promovarea drepturilor

omului în România. Rețeaua nu doar că oferă un răspuns imediat și eficient în fața cazurilor de discriminare și abuz, dar contribuie și la schimbări structurale și la creșterea conștientizării problemelor de drepturile omului la nivel național. În continuare, activitatea rețelei va fi esențială pentru asigurarea unui mediu social mai echitabil și incluziv în România, demonstrând angajamentul ferm al Asociației ROMAJUST de a lupta pentru justiție, egalitate și demnitate pentru toți cetățenii.